SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG
THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG
CHI CỤC TRỒNG TRỌT VÀ BẢO VỆ THỰC VẬT

Số: 118 /TB-CCTTBVTV

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Đà Nẵng, ngày 05 tháng 11 năm 2026

THÔNG BÁO
Giải pháp diệt chuột vụ Đông Xuân năm 2026-2027

Căn cứ Chỉ thị số 1900/CT-BNN-BVTV ngày 15 tháng 3 năm 2024 của Bộ Nông nghiệp và Môi trường về việc tổ chức thực hiện công tác phòng, chống chuột bảo vệ sản xuất;

Căn cứ chức năng nhiệm vụ được giao, Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật thành phố Đà Nẵng đề nghị các địa phương triển khai các giải pháp diệt chuột vụ Đông Xuân 2026-2027 nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại do chuột gây ra để bảo vệ kết quả sản xuất theo các nội dung cụ thể như sau:

I. CÔNG TÁC TUYÊN TRUYỀN

Chuột là một trong những loài sinh vật gây hại khó kiểm soát do tập tính sống và khả năng nhân đàn nhanh chóng, là đối tượng gây hại nguy hiểm đối với các loại cây trồng, đặc biệt là cây lúa; chúng gây hại các mùa vụ ở tất cả các giai đoạn sinh trưởng. Chuột thường phá hại mạnh ở thời điểm gieo sạ, giai đoạn đẻ nhánh và đứng cái - làm đòng. Do đó, công tác diệt chuột phải được triển khai tốt ngay từ đầu vụ và cần được duy trì thường xuyên, liên tục trong suốt giai đoạn sinh trưởng phát triển của cây lúa.

Tại mỗi địa phương bằng các phương tiện tuyên truyền phù hợp như qua đài phát thanh, qua các tổ chức, đoàn thể hay lồng ghép trong các chương trình để tuyên truyền, vận động tới người dân tích cực diệt chuột ngay từ đầu vụ và thường xuyên suốt vụ để bảo vệ mùa màng nhưng phải đảm bảo an toàn cho người và vật nuôi.

Chú ý: Phải tổ chức diệt chuột sớm, diệt ngay từ đầu vụ khi chưa gieo sạ để có thể áp dụng được nhiều biện pháp tiêu diệt dễ dàng, hiệu quả hơn.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Triển khai diệt chuột

a) Căn cứ thời vụ sản xuất vụ Đông Xuân 2026-2027 và tình hình triển khai sản xuất cụ thể của từng địa phương, các địa phương tổ chức triển khai diệt chuột trước khi vào vụ sản xuất và tiếp tục duy trì diệt chuột xuyên suốt cả mùa vụ để bảo vệ kết quả sản xuất. Tổ chức diệt chuột cả ngoài đồng, ven khu dân cư, bờ mương máng và các diện tích đất bỏ hoang.

b) UBND các xã, phường tổ chức và duy trì các tổ, nhóm diệt chuột ở các xã, phường, hợp tác xã. Các tổ, nhóm hoạt động có trách nhiệm diệt chuột thường xuyên, liện tục, đồng loạt trên các cánh đồng vào thời điểm chưa sinh sản, trước và sau các vụ sản xuất hoặc trong các đợt lũ khi chuột còn đang co cụm.

c) UBND các xã, phường bố trí kinh phí để tổ chức, thực hiện công tác diệt chuột hiệu quả; có sự kiểm tra, khen thưởng kịp thời cho các tổ chức cá nhân có thành tích tốt.

2. Biện pháp thực hiện

a) Biện pháp canh tác

- Vệ sinh đồng ruộng: Phát quang bờ bụi, làm sạch cỏ ven mương, bờ ruộng, tìm và tiêu diệt các ổ chuột ở bờ ruộng ngay từ đầu vụ, dọn sạch rơm rạ, không để hoang hóa đồng ruộng.

- Ở những vùng thường bị chuột gây hại nặng cần gieo trồng và thu hoạch đồng loạt. Cắt đứt nguồn thức ăn để chuột phải đói và khi gặp mồi chúng không thể không ăn.

- Nếu có thể, giữ mức trong ruộng vào giai đoạn đòng - trổ để hạn chế chuột hại hoặc làm tổ ven bờ.

b) Biện pháp vật lý, cơ học

- Dùng các loại bẫy diệt chuột như: Bẫy bán nguyệt, bẫy lồng sập, bẫy kẹp,... yêu cầu bẫy phải nhạy.

Đặt bẫy nơi cửa hang, cạnh hoặc vuông góc với đường đi, nơi có nhiều chuột hoạt động, rắc thêm vật liệu tương tự nơi đặt bẫy chỉ để lộ mồi tránh sự phát hiện nhạy bén của chuột, nếu bẫy dùng mồi có thể đặt mồi vài ba ngày cho chúng ăn quen mới lắp bẫy; nên đặt bẫy mồi trước khi mặt trời lặn và thu bẫy vào buổi sáng.

Sau khi bắt được chuột, bẫy chuột cần được xử lý bằng nước sôi hoặc rửa xà phòng, phơi khô mới dùng lại vì chuột rất nhạy cảm với mùi đồng loại bị mắc bẫy.

- Tìm kiếm các hang, ổ của chuột để đào, đổ nước bắt chuột, xông khói, kết hợp với sử dụng chó. Nếu đổ nước cần kết hợp dùng lưới để bao quanh miệng hang để bắt chuột an toàn, hiệu quả hạn chế chuột thoát chạy.

- Nếu có đủ điều kiện, sử dụng bẫy cây trồng kết hợp với rào cản và lồng hom.

c) Biện pháp sinh học

- Vận động nhân dân nuôi chó, mèo và bảo vệ thiên địch của chuột trên đồng ruộng như: rắn, chim cú mèo,…

- Nuôi và huấn luyện chó săn chuột nhằm giúp nông dân phát hiện những hang có chuột.

- Nghiêm cấm săn bắt các loại động vật là thiên địch của chuột như rắn, chim cú mèo, …

d) Biện pháp sử dụng các loại bả, thuốc diệt chuột

- Nguyên tắc:

+ Sử dụng bả, thuốc trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng tại Việt Nam. Ưu tiên sử dụng các loại thuốc ít độc hại với người, vật nuôi và môi trường; chỉ dùng thuốc khi chuột phá hại mạnh và tuân thủ nghiêm ngặt an toàn.

+ Đọc kỹ hướng dẫn trước khi sử dụng, theo nguyên tắc 4 đúng và lưu ý:

Tỷ lệ trộn thuốc với mồi, lượng sử dụng trên đơn vị diện tích theo hướng dẫn của từng loại bả, thuốc; trộn thuốc với thức ăn chuột ưa thích như thóc ủ mầm, gạo

rang, bắp, tôm, cua… làm bả diệt chuột (những thuốc đã làm thành bả sẵn thì không cần trộn mồi). Bả, thuốc được chia thành những phần nhỏ đặt liên tục trong 2-6 đêm, tập trung tại cửa hang, lối đi lại, bờ đê, mương lớn, gò đống, vườn cây, nơi chuột phá mạnh,…vào xế chiều, trời không mưa, kết thúc trước khi trời tối (không để ánh sáng chiếu trực xạ), tránh rửa trôi thuốc do mưa.

Khi sử dụng bả, thuốc phải có dụng cụ bảo hộ lao động; không dùng tay trần để lấy bả.

- Sử dụng bả, thuốc diệt chuột: Chỉ nên áp dụng khi thật cần thiết và tuyệt đối cẩn thận theo đúng quy định về an toàn khi sử dụng thuốc, nhất thiết phải mang các dụng cụ an toàn như khẩu trang, găng tay và không được để bả diệt chuột chung với các dụng cụ đựng thực phẩm, nước uống...Sử dụng các loại thuốc diệt chuột trong danh mục cho phép.

Trước khi đặt bả có trộn thuốc thì nên đặt mồi không trộn thuốc cho chuột ăn trước vài ngày, sau đó mới trộn thuốc vào mồi để tránh tính nhát mồi và đa nghi của chuột. Phải thông báo rộng rãi cho người dân biết cụ thể về thời gian, địa điểm đặt bả, thuốc để chủ động nhốt gia súc, gia cầm.

Nơi đặt bả, thuốc phải cách xa nguồn nước sinh hoạt, xa các bãi chăn thả gia súc, gia cầm. Đặt bả, thuốc vào chiều tối và sáng sớm hôm sau phải thu nhặt bả, thuốc thừa và xác chuột chết đem chôn ở những nơi cách xa nguồn nước sinh hoạt, xử lý bằng vôi bột, tránh gây ô nhiễm môi trường, tránh gây nguy hiểm cho người và vật nuôi.

3. Một số chú ý

a) Tuyệt đối không được dùng điện và thuốc Phosphine để diệt chuột với bất kỳ hình thức nào. Đề nghị các cơ quan chức năng ở địa phương chỉ đạo, kiểm tra, nếu cá nhân nào vi phạm thì xử phạt theo quy định pháp luật.

b) Sau khi đào hang bắt chuột xong phải cho xác chuột vào hang và lấp hang lại để bảo vệ môi trường và hệ thống kênh mương thủy lợi, giao thông nội đồng.

c) Không nên sử dụng bẫy bả bằng thuốc hoá học trong khu dân cư vì gây nguy hiểm cho người và vật nuôi.

d) Nghiêm cấm sử dụng các loại thuốc cấm, thuốc diệt chuột ngoài danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng ở Việt Nam do Bộ Nông nghiệp và Môi trường ban hành.

đ) Cần phải hết sức thận trọng khi sử dụng thuốc, phải sử dụng găng tay, khẩu trang khi tiếp xúc đặt thuốc nhằm tránh ngộ độc thuốc đồng thời có tác dụng hạn chế tiếp xúc tay trực tiếp với mồi để tăng tỷ lệ chuột ăn mồi.

e) Triển khai đặt bả, thuốc trước khi gieo sạ để đạt hiệu quả tốt nhất, hạn chế chuột phá hại mầm lúa và đặt bả, thuốc kết hợp đặt bẫy vào các giai đoạn xung yếu (đẻ nhánh, làm đòng…).

g) Khi phát hiện trường hợp bị ngộ độc thuốc, cần gây nôn ói tức thời bằng cách móc họng, không được gây ói khi nạn nhân bị bất tỉnh. Lập tức đưa bệnh nhân đến cơ sở y tế gần nhất đồng thời mang theo nhãn thuốc để tiện cho việc sơ cứu.

h) Không được dùng ni lông, vải màn, chai lọ, áo mưa…treo, cắm trên đồng ruộng làm ô nhiễm môi trường, ảnh hưởng xấu đến cảnh quang sinh thái.

4. Kiểm tra chỉ đạo

a) Để triển khai công tác diệt chuột vụ Đông Xuân 2026-2027 đạt kết quả tốt, UBND các xã, phường chỉ đạo thực hiện tốt công tác diệt chuột trên địa bàn quản lý; xây dựng các phong trào diệt chuột, có hình thức động viên, khen thưởng các tập thể, cá nhân tham gia tích cực phong trào diệt chuột; đồng thời phê bình, nhắc nhở những đơn vị còn chủ quan, xem nhẹ công tác diệt chuột.

b) Các xã, phường tổ chức vận động các Hội đoàn thể, nhân dân tích cực tham gia diệt chuột đầu vụ; kết hợp công tác diệt chuột với vệ sinh đồng ruộng và thu nhặt ốc bươu vàng; sau mỗi đợt ra quân diệt chuột thống kê số liệu về kết quả diệt chuột trên địa bàn.

c) Cán bộ kỹ thuật phối hợp với UBND các xã, phường hướng dẫn thực hiện các biện pháp diệt chuột hiệu quả và theo dõi công tác diệt chuột tại các địa phương.

d) Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật phối hợp với các địa phương tăng cường kiểm tra nghiêm ngặt các tổ chức, cá nhân buôn bán thuốc bảo vệ thực vật, đặc biệt chú trọng thuốc diệt chuột; nếu phát hiện sai phạm xử lý nghiêm theo quy định của pháp luật.

đ) Các địa phương duy trì thường xuyên, liên tục công tác diệt chuột trong suốt cả vụ để bảo vệ sản xuất.

Trên đây là các giải pháp triển khai diệt chuột vụ Đông Xuân 2026-2027, các địa phương cần chú trọng triển khai thực hiện để bảo vệ kết quả sản xuất./.

Nơi nhận:
- Cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật (b/cáo);
- Trung tâm TTBVTV Miền Trung (b/cáo);
- PGĐ Sở Vũ Thị Bích Hậu (b/cáo);
- Trung tâm Khuyến nông;
- UBND các xã, phường có sản xuất nông nghiệp;
- Lãnh đạo Chi cục;
- Các Phòng trực thuộc Chi cục;
- Lưu: VT, BVKDTV(BH).

KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG

CỘNG HÒA X.H.C.N VIỆT NAM
SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ MÔI TRƯỜNG T.P ĐÀ NẴNG
CHI CỤC TRỒNG TRỌT VÀ BẢO VỆ THỰC VẬT THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG

Đoàn Văn Bảo